

Referat

Følgegruppen for forebyggelse

Tidspunkt: Torsdag den 24. august 2017, kl. 13:30-16:00

Sted: Mødelokale M4, Praksisenheden, Kokholm 3B, Kolding

Deltager:

Helle Adolfsen, Sygeplejefaglig direktør, Sygehus Lillebælt (mødeleder)
Karen Skønager, Områdeleder for Sundhed og Integration, Tønder Kommune
Birthe Navntoft, Afdelingschef, Tværsektorielt samarbejde, Region Syddanmark
Iben Lykke Eggertsen, Sundhedsplanlægger, Sundhedsafdelingen, Middelfart Kommune (referent)

Afbud:

Lis Huge, Sundhedschef, Sundhedsafdelingen, Middelfart Kommune
Christine Lund Momme, Specialkonsulent, Tværsektorielt Samarbejde, Region Syddanmark
Ulrik Skyum Christensen, afdelingsleder for Det Mobile Sundhedscenter, Faaborg-Midtfyn Kommune

Gæster:

Mai Sønderby, Sundhedskonsulent, Varde Kommune
Line Hansen, Analysekonsulent, Odense Kommune
Birthe Mette Pedersen, programchef, Region Syddanmark

Bilag:

1 Rammeaftale vedr. kompetenceudvikling og videndeling
2A Notat fra arbejdsgruppen vedr. børne- og ungesundhedsprofil
2B Sagsfremstilling og beslutning i DAK
2C Kommissorium for
3A Forløbsprogram for diabetes – høringsudkast
3B Kommunikationspakke – diabetes
3C Dagsordenspunkt til Det Administrative Kontaktforum vedr. diabetesforløbsprogrammet
3D Høringsbrev vedr. diabetesforløbsprogrammet
3E Høringsliste vedr. diabetesforløbsprogrammet
4 Kommissorium vedr. Ny aftale på Børne- og ungeområdet
5A Kommissorium for Arbejdsgruppen vedr. monitorering
5B Power Pointoplæg til opstartsmøde med Arbejdsgruppen vedr. monitorering
6A Opdateret porteføljestyringsværktøj
6B Status fra Projekt Livsstilsguide i praksis
6C Status fra Arbejdsgruppen vedr. nye rammer for kronisk sygdom

6D Status fra Undersøgende arbejdsgruppe for syddansk børne- og ungesundhedsprofil
6E Status fra Arbejdsgruppen for Sundhedsprofilen

Pkt. 1 Velkommen - Siden sidst

DAK:

- Kompetenceudvikling og videndeling – behandles under selvstændigt punkt

SKU:

- SKU har behandlet kommissoriet til børne- og ungeaftalen d 15/8 2017 – behandles under selvstændigt punkt

Pkt. 2 Opfølgning på Kompetenceudvikling og videndeling

Det Administrative Kontaktforum har på møde den 22. juni 2017 behandlet et forslag til Rammeaftale vedr. kompetenceudvikling og videndeling, se bilag 1. Det Administrative Kontaktforum besluttede, at de ikke kunne godkende aftalen, da kommunerne ønsker at drøfte sagen i regi af Sammen om velfærd og overveje den én gang mere der.

Derimod var der enighed om at godkende, at kompetenceudvikling i forhold til forløbsprogrammet for mennesker med KOL gennemføres efter den i rammeaftalen beskrevne model. Det Lokale Samordningsforum for Sydvestjysk Sygehus (SOF-SVS) tildeles opgaven med at være "lead".

Når SOF-SVS har afsluttet opgaven, skal lead-organiseringen i modellen evalueres for at opnå viden om, hvorvidt den er anvendelig i forhold til den fremadrettede kompetenceudvikling.

Det indstilles,

at Følgegruppen for Forebyggelse drøfter:

- 1) hvilken rolle følgegruppen skal have i forhold til det videre forløb med udkastet til Rammeaftalen om tværsektoriel kompetenceudvikling og videndeling
- 2) Hvilke opgaver følgegruppen har i forhold til opfølgning på det igangværende arbejde på SVS.

Bilag:

Drøftelse og beslutning:

Ad 1) Følgegruppen for Forebyggelse afventer svar fra møde i Sammen om Velfærd, der vil drøfte den fremadrettede organisering ift. kompetenceudvikling og videndeling. Sammen om Velfærd skal afholde round table møde d. 29/9 2017, og der forventes svar umiddelbart herefter.

Ad 2) Ift. implementering af forløbsprogrammer besluttede Det Administrative Kontaktforum d. 22/6-17 at lade SOF-SVS være lead på opgaven. Det indebærer blandt andet, at de skulle inddrage de øvrige SOF'er for at sikre ejerskab, samt at de skulle udvikle et koncept for fælles generisk kompetenceudvikling. Sekretariatet har været i kontakt med en repræsentant fra SOF-SVS. Meldingen er, at de allerede er nået langt ift. implementeringen, at undervisningen er planlagt og at en stor del af denne allerede er afviklet. På baggrund af disse oplysninger beslutter Følgegruppen for Forebyggelse, at kravet om inddragelse af de andre SOF'er ikke kunne efterleves i denne omgang grundet timing. Følgegruppen for forebyggelse opfordrer til, at SOF-SVS videregiver deres undervisningskoncept/materiale til de andre SOF'er. Hvis det er muligt, og hvis der er behov for det, kan der evt. sendes en underviser fra SOF-SVS til de øvrige SOF'er, evt. mod betaling.

Følgegruppen for Forebyggelse anmoder SOF-SVS om at lave en mindre evaluering af arbejdet med udvikling af undervisningsmaterialet, så de erfaringer, der er gjort i forbindelse med udvikling af undervisningskoncept/materiale til implementering af KOL forløbsprogrammet kan anvendes, når forløbsprogrammet vedr. diabetes skal implementeres i foråret 2018.

Pkt. 3 Børne- og ungesundhedsprofil – afdækning af muligheder (kl. 13.30-14.30)

Det administrative Kontaktforum (DAK) besluttede d. 23. november 2016 at nedsætte en arbejdsgruppe, der havde til formål at undersøge mulighederne for en fælles syddansk børne- og ungesundhedsprofil ved hjælp af Skolesundhed.dk. Hensigten med en sådan børne- og ungesundhedsprofil skulle være, at:

- Sammenligne resultater på tværs af kommuner (hvilket ikke er muligt pt.)
- Følge udviklingen i børns og unges sundhed og trivsel over tid
- Give et afsæt i kommunerne for samarbejde på tværs af forvaltningsområder omkring børns og unges sundhed og trivsel

Arbejdsgruppen fik til opgave at undersøge muligheden for:

- at alle kommuner, der anvender Skolesundhed.dk, kan indsamle data samtidig og på samme klassetrin
- at alle kommuner anvender samme spørgeskema
- at indsamlingen af data ville kunne gennemføres uden at kollidere med andre større undersøgelser

Derudover fik arbejdsgruppen til opgave at udarbejde et budget og en overordnet tidsplan for evt. gennemførelse af børne- og ungesundhedsprofil.

På baggrund af ovenstående har arbejdsgruppen vedr. en syddansk børne- og ungesundhedsprofil udarbejdet et notat, der beskriver muligheder og udfordringer ved en fælles syddansk børne- og ungeprofil, se bilag 2. Notatet tager i høj grad afsæt i en rundspørge blandt de kommuner, der allerede anvender Skolesundhed.dk. Arbejdsgruppen anbefaler med udgangspunkt i dette

arbejde er, at der bør foretages en behovsvurdering blandt kommunerne, før der træffes en endelig beslutning.

To af arbejdsgruppens medlemmer, Mai Sønderby fra Varde Kommune og Line Hansen fra Odense Kommune, vil deltage på følgegruppens møde og redegøre for muligheder og udfordringer, som er vigtige at være opmærksom på ved beslutningen om gennemførelse af en eventuel profil.

Det indstilles,

at Følgegruppen for Forebyggelse på baggrund af arbejdsgruppens oplæg drøfter:

- 1) Hvorvidt vedlagte notat og oplægget giver anledning til at arbejde videre med fælles børne- og ungesundhedsprofil

Hvis ja til 1, drøftes:

- 2) Hvordan behovsafdækningen skal foregå
- 3) Tidsrammen for det fortsatte arbejde med fælles børne- og ungesundhedsprofil

Arbejdsgruppens fremlæggelse:

Arbejdsgruppens repræsentanter præsenterer deres materiale, som er fremkommet på baggrund af en rundspørge blandt de 13 kommuner, der anvender skolesundhedsprofilerne i Region Syddanmark. På baggrund af denne rundspørge vises, at kommunerne anvender skolesundhedsprofilerne meget forskelligt. Skolesundhedsprofilerne giver umiddelbart mange muligheder, men arbejdsgruppen identificerer også mange udfordringer, hvilket er oplistet i notatet fra arbejdsgruppen (bilag 2A).

Arbejdsgruppen vurderer, at man på baggrund af nuværende datagrundlag ikke kan sammenligne resultaterne på tværs af kommunerne. Det skyldes bl.a., at spørgeskemaerne sendes til eleverne på forskelligt grundlag (klassetrin, forskellig håndtering af udlevering af spørgeskema til elever med særlige behov, besvarelse af spørgeskema på CPR niveau eller anonyme besvarelser, inkludering af private skoler, forskellig tolkning af samtykke osv.). En fælles, regional børne- og ungeprofil vil kræve metodiske, etiske og praktiske overvejelser, hvis man vil anvende skolesundhed.dk som platform.

Arbejdsgruppen roses for deres flot gennemarbejdede notat og fremlæggelse, der viser stor faglighed.

Drøftelse:

På baggrund af arbejdsgruppens fremlæggelse drøftes, om en fælles regional skolesundhedsprofil er "nice to know" eller "need to know", og hvem der har ansvaret for forebyggelse og de unges mentale helbred. Kommunerne har mange forskellige tiltag ift. forebyggelse og opsporing af dårlig mental trivsel, og regionerne har tilkendegivet, at de gerne vil arbejde mere med forebyggelse.

Arbejdsgruppens grundige afdækning af kommunernes anvendelse af redskabet *skolesundhedsprofiler* stiller flere spørgsmål, end det afdækker svar. Der er stor politisk bevågenhed omkring unges mentale helbred, hvilket vil kunne afdækkes gennem skolesundhedsprofilerne. Det vil dog kræve mange ressourcer i kommunerne at få en fælles, regional undersøgelse gennemført, så den er metodisk stærk, da der vil skulle påregnes en væsentlig tilretning af både skolers og sundhedsplejerskers årshjul på tværs af kommuner. Nogle kommuner vil endvidere skulle tilføre ressourcer for at kunne følge op på data lokalt. Også i forhold til databearbejdning vil der skulle påregnes et væsentligt ressourcetræk. Den nationale trivselsmåling, der gennemføres på alle årgange hvert år i januar til marts, vurderes ikke at være dækkende, da den primært berører mental trivsel på skolen og ikke f.eks. faktorer, der kan påvirke den mentale trivsel udenfor skolerne endside KRAM faktorer. Muligheden for at lave en stikprøveundersøgelse drøftes også men problematiseres af, at et spørgeskema vil skulle sendes til de unge i deres e-boks, som de unge ikke har, før de fylder 15.

Det har tidligere været på tale, at regionerne arbejder på en børne- og ungeundersøgelse a la "hvordan har du det". Følgegruppen for Forebyggelse undersøger, hvor langt man er kommet med tanker om en sådan undersøgelse.

Beslutning:

Det besluttet, at det fremadrettede arbejde med en evt. fælles regional børne- og ungesundhedsprofil vurderes at blive meget ressourcetrævende for kommunerne. På baggrund heraf beslutter Følgegruppen for Forebyggelse at stille spørgsmålet videre til Det Administrative Kontaktforum, idet der skal være opbakning herfra til at sætte arbejdet i gang. Sekretariatet forbereder en sagsfremstilling til mødet i Det Administrative Kontaktforum d 23/11 2017, hvor der lægges op til en drøftelse af det af arbejdsgruppen udarbejdede notat, og på baggrund heraf kan der træffes beslutning om, hvorvidt arbejdet skal fortsættes.

Pkt. 4 Forløbsprogram for diabetes (kl. 15.00-15.30)

Arbejdsgruppen vedr. nye rammer for kronisk sygdom har tilrettet forløbsprogrammet for mennesker med diabetes på baggrund af Følgegruppens kommentarer på mødet den 9. juni. Arbejdsgruppen fremsender hermed layoutet udkast af det nye forløbsprogram for mennesker med diabetes til behandling ved Følgegruppen for Forebyggelse.

Form og funktion

Det nye forløbsprogram for mennesker med diabetes i Region Syddanmark er udviklet i tæt samarbejde med patienter, pårørende og sundhedsprofessionelle. Dette har bevirket et stærkt fokus på tværsektorielt samarbejde og kommunikation, og hvordan vi mere systematisk kan inddrage patient og pårørende heri.

Forløbsprogrammet er et handlingsorienteret dokument, der beskriver sygehusenes, almen praksis' og kommunernes opgaver og roller i samarbejdet og kommunikationen om tidlig opsporing, diagnosticering, behandlings- og rehabiliteringsindsatsen for mennesker med diabetes. Programmet er fagligt funderet på Sundhedsstyrelsens anbefalinger, men programmet gennemgår

ikke de specifikke kliniske/faglige retningslinjer for den monosektorielle behandlings- og rehabiliteringsindsats for mennesker med diabetes.

Forløbsprogrammet er bygget op omkring specifikke situationer, hvor mennesker med diabetes er i kontakt med sundhedsvæsenet (fx udredning og diagnosticering på sygehuset, kontroller og konsultationer i almen praksis, deltagelse i kommunale rehabiliteringstilbud etc.). Programmet beskriver roller og opgaver for hver af de involverede aktører i disse situationer. Derfor kan forløbsprogrammet både bruges som:

- Et opslagsværk i det daglige arbejde
- Et udgangspunkt for at udarbejde sektorspecifikke instrukser mv.
- Et værktøj til den mere overordnede planlægning af den mono- og tværsektorielle indsats for mennesker med diabetes.

Proces frem mod høringsversion

Når arbejdsgruppen har modtaget følgegruppens kommentarer vil den indarbejde disse og lave de sidste justeringer. Efterfølgende sendes høringsversionen til behandling og godkendelse i Det Administrative Kontaktforum d. 22. september 2017.

Høringsperioden er planlagt til at løbe fra mandag d. 9. oktober – mandag d. 13. november 2017. Herefter behandles og indarbejdes de indkomne hørings svar, inden Følgegruppen for Forebyggelse d. 4. december 2017 behandler den endelige version af forløbsprogrammet. Det Administrative Kontaktforum og Sundhedskoordinationsudvalget præsenteres for det endelige forløbsprogram på de førstkommende møder i 2018. Her vil de ligeledes blive præsenteret for en implementerings- og monitoreringsplan.

Det indstilles,

at Følgegruppen for Forebyggelse:

- drøfter og godkender det tilrettede høringsudkast til Forløbsprogram for diabetes
- godkender dagsordenspunkt til Det Administrative Kontaktforum, høringsbrev og høringsliste

Drøftelse og beslutning:

Kommentarerne fra junimødet er indarbejdet i høringsversionen, og der er lavet flere henvisninger til forebyggelsespakker. Der anvendes mere professionelt/ neutralt sprog i nogle passager, hvilket blev efterlyst på sidste møde. Ift. udbetaling af tilskud er retorikken skærpet, så det tydeligt fremgår, at tilskud kun udbetales under helt særlige forhold. Desuden er layoutet rettet til.

Arbejdsgruppen vil komme med et forslag til en procedure til bevilling af hjælpemidler, da det pt. kan være svært at overskue for alle parter. Arbejdsgruppen arbejder på en fællesnævner/fælles procedure nu, og håber at få den med i høringen.

Der er ikke noget fælles beslutningsstøtteværktøj p.t., men der er igangværende projekter, der omhandler det.

Følgegruppen for Forebyggelse har nogle få kommentarer, hvilket bliver indarbejdet i høringsversionen af arbejdsgruppen. Med de få rettelser godkendes høringsversionen af forløbsprogrammet og høringspartslisten.

Pkt. 5 Prioritering af arbejdet med de kommende forløbsprogrammer

Arbejdsgruppen vedr. Nye Rammer for Kronisk Sygdom har udarbejdet nye tværsektorielle forløbsprogrammer for mennesker med KOL og for mennesker med diabetes. KOL-programmet er godkendt i Sundhedskoordinationsudvalget den 28. februar 2017, og et høringsudkast til diabetesprogrammet forelægges for Det Administrative Kontaktforum den 22. september 2017 med forventet endelig godkendelse af det færdige forløbsprogram i Sundhedskoordinationsudvalget primo 2018.

Sundhedsstyrelsen er pt. i gang med at udvikle nye nationale anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med hjertesygdom. Samtidig udfases de eksisterende hjertepakker. Anbefalingerne forventes at foreligge i endelig form med udgangen af 2017. Arbejdsgruppen ved. Nye Rammer for Kronisk Sygdom foreslår derfor, at vi følger op på dette arbejde regionalt og som det næste udarbejder et forløbsprogram for mennesker med kronisk hjertesygdom fra januar 2018. Det foreslås, at den nærmere afgræsning af diagnoser inden for kronisk hjertesygdom sker med udgangspunkt i, hvilke diagnoser der indgår i Sundhedsstyrelsens anbefalinger. Det foreslås desuden, at en nærmere tids- og procesplan samt et budget for arbejdet forelægges for Det Administrative Kontaktforum på mødet den 23. november 2017.

Det indstilles, at

Følgegruppen for Forebyggelse indstiller til Det Administrative Kontaktforum:

- At der fra januar 2018 udarbejdes et tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med hjertesygdom
- At afgrænsningen af nærmere diagnoser følger nationale anbefalinger om tværsektorielle forløb for borgere med hjertesygdom
- At Det Administrative Kontaktforum forelægges et forslag til tids- og procesplan samt et budget for arbejdet på mødet den 23. november 2017

Drøftelse:

Rækkefølgen af kommende forløbsprogrammer drøftes, idet der har været forespørgsler på at fremrykke forløbsprogrammet for rygområdet, da der netop er udsendt nye nationale retningslinjer. Endvidere har der været forespørgsel på at fremrykke forløbsprogrammet for angst, stress og depression, da det fylder rigtig meget på beskæftigelsesområdet. Argumentet for at vælge hjerteområdet nu er, at der ofte er komorbiditet mellem diabetes, hjertesygdomme og KOL. På baggrund heraf fastholdes rækkefølgen af nye forløbsprogrammer.

Arbejdsgruppen fortæller, at Sundhedsstyrelsen arbejder på at udarbejde tværsektorielle retningslinjer på hjerteområdet. Arbejdsgruppen afventer de nye retningslinjer for at tilrette forløbsprogrammet til disse. Arbejdsgruppen har desværre ikke haft mulighed for at modtage materiale fra Sundhedsstyrelsen endnu, og ønsker derfor ikke at lægge sig fast på en for stram tidsplan. Det overvejes, om man kan planlægge at opstarte det næste forløbsprogram, inden forløbsprogrammet for hjerteområdet er færdigt.

Pkt. 6 Ny aftale på børne- og ungeområdet

Det Administrative Kontaktforum drøftede på møde den 22. juni 2017 kommissoriet til Ny aftale på børne- og ungeområdet. Sundhedskoordinationsudvalget har bedt om at godkende kommissoriet, hvilket er dagsordenssat til d 15. august 2017. Der var i Det Administrative Kontaktforum enighed om at anbefale overfor Sundhedskoordinationsudvalget, at børne- og ungeaftalen begrænses til de to førstnævnte områder, nemlig:

- 1) Mental sundhed hos børn og unge med fokus på tidlig opsporing og forebyggelse af psykisk og somatisk sygdom, herunder i særdeleshed i familier, hvor én eller begge forældre har en alvorlig somatisk eller psykisk sygdom (Vejledning¹), samt
- 2) Sammenhæng og koordinering i udrednings- og behandlingsforløb på tværs af sektorer (Vejledning¹).

De to sidste punkter (Børn og unge med varigt nedsat funktionsevne, og sammenhæng i overgang fra barn til voksen) udgår dermed.

Det indstilles,

At der på mødet gives en status på arbejdet med Ny Aftale på Børne – og ungeområdet, inkl. nedsættelse af arbejdsgruppe.

Bilag:

- Godkendt kommissorium for arbejdsgruppen vedr. børne- og ungeaftalen.

Orientering

Kurt Espersen, ny koncerndirektør i Region Syddanmark, bliver regional formand for arbejdsgruppen. Kommunerne forsøger at finde en kommunal direktør som repræsentant i arbejdsgruppen. Der sættes to regionale sekretærer på, da det nedsætter sårbarheden, f.eks. ved sygdom. Udpegningen til arbejdsgruppen er sat i gang, og der er deadline d 8/9 2017.

---

¹ Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses Vejledning om Sundhedskoordinationsudvalget og Sundhedsaftalen pr. 3. januar 2014

Pkt. 7 Arbejdsgruppen for monitorering

Der er nu nedsat en arbejdsgruppe for monitorering i regi af Følgegruppen for Forebyggelse. Arbejdsgruppen består af:

- Line Hansen, Analysekonsulent, Odense Kommune
- Jesper Bliksted, Sundhedsøkonom, Kolding Kommune
- Peter Lund Kristensen, Lektor, Afdelingen for Tværsektorielt Samarbejde, Regionshuset
- Lisbeth Møller Andersen, Sundhedsfaglig konsulent, Odense Universitetshospital

Følgegruppesekretærene har indkaldt Arbejdsgruppen for monitorering til opstartsmøde d 28. august 2017, hvor der vil være en gennemgang af opgaverne samt en drøftelse af arbejdsform og forventninger til leverancer.

Det indstilles,

- At sekretariatet på mødet giver en orientering om det forventede indhold af første møde i Arbejdsgruppen vedr. monitorering

Bilag:

- Kommissorium for Arbejdsgruppen vedr. monitorering
- Power Pointoplæg til opstartsmøde med Arbejdsgruppen vedr. monitorering

Drøftelse og beslutning:

Det vedlagte oplæg til monitoreringsgruppen godkendes.

Pkt. 8 Status på opgaveportefølje

Det indstilles,

- At Følgegruppen for Forebyggelse godkender indkomne statusbeskrivelser fra arbejdsgrupperne samt det opdaterede porteføljestyringsværktøj, som tilgår Det Administrative Kontaktforum den 22/9 2017.

Bilag:

- Opdateret porteføljestyringsværktøj
- Status fra arbejdsgrupperne

Drøftelse og beslutning:

Det konstateres med tilfredshed, at der er mange "grønne opgaver", og at det er dejligt at være godt med.